

*Humanity – Centrum sociálnej pomoci,
Viničná 17, 971 01 Prievidza 5, časť Veľká Lehôtka*

**Krízový plán na predchádzanie vzniku a riešenie
mimoriadnej situácie v súvislosti s nebezpečenstvom
šírenia ochorenia COVID-19 spôsobenej koronavírusom
(SARS-CoV-2).**

	Meno	Funkcia	Dátum	Podpis
Spracoval:	Mgr. Ing. Kunová Eva Mgr. Kováčová Jana	vedúca soc.- zdrav. úseku sestra	06.05.2020	
Schválil:	Mgr. Valovič Ľubomír	riaditeľ	06.05.2020	

ÚVODNÉ USTANOVENIA

Článok 1 Účel vydania

1.1 Účelom vydania metodického usmernenia ZSS je:

- zabezpečenie koordinovanej informovanosti ohľadom rizík spojených so šírením ochorenia COVID-19 spôsobenej koronavírusom SARS-CoV-2, (ďalej „COVID-19“)
- vytvorenie podmienok pre prevenciu negatívneho dopadu a stresu prijímateľov sociálnych služieb (ďalej „PSS“¹), ich rodinných príbuzných a známych, ako aj zamestnancov a manažmentu zariadenia sociálnych služieb (ďalej „ZSS“);
- formulácia preventívnych opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia COVID-19 a postupov pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov ochorenia COVID-19 u PSS alebo zamestnancov zariadenia.

1.2 Metodické usmernenie je integrálnou súčasťou postupov a pravidiel prevencie krízových situácií a určenia postupov a pravidiel pri používaní prostriedkov netelesného obmedzenia a telesného obmedzenia v ZSS, v súlade s ustanovením §10 a kritériom 2.6 podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb podľa prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o sociálnych službách“).

1.3. Poskytovanie sociálnej služby vychádza z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti a autonómie prijímateľov sociálnych služieb, z rešpektu k ich názorom a rozhodnutiam. Poskytovateľ sociálnej služby preto aj v čase krízových situácií vytvára podmienky k podpore a zachovaniu základných ľudských práv a slobôd všetkých osôb v ZSS.

Článok 2 Súvisiace predpisy a usmernenia

2.1. Poskytovateľ sociálnych služieb sa vzhľadom na dosiahnutie účelu smernice riadi najmä nasledovnými predpismi:

- Nariadenie vlády č. 77/2020 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie;
- Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu;
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2 Poskytovateľ sociálnych služieb postupuje pri výkone preventívnych a krízových opatrení v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 podľa odporúčaní, záväzných postupov a usmernení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej „MPSVR SR“), Ministerstva zdravotníctva SR, Úradu verejného zdravotníctva SR a ďalších subjektov verejnej správy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle MPSVR SR.²

¹ V texte sa obe označenia používajú ako synonymá.

² Por. <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/>

2.3 Za týmto účelom riaditeľ zariadenia alebo ňou poverená osoba denne sleduje aktuálne informácie na webovom sídle MPSVR SR a ďalších relevantných inštitúcií.³

Článok 3 **Osobitý charakter predpisu – otvorenosť**

3.1 Vzhľadom na skutočnosť, že odporúčané a záväzné postupy, usmernenia a informácie pre poskytovateľov sociálnych služieb sa v súlade s opatreniami krízových štábov neustále menia a aktualizujú, je tento dokument chápaný ako otvorený a podľa potreby je nevyhnutné ho aktualizovať, dopĺňať a meniť.

3.2 O zmenách v metodickom pokyne budú zamestnanci a PSS budú o nich pravidelne informovaní. Zodpovednosť za informovanie o zmenách má riaditeľ alebo ním poverený zamestnanec⁴.

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 4 **Informovanosť o vírusovej infekcii a ochorení COVID-19**

4.1 Základným predpokladom úspešnej prevencie sú dostupné a zrozumiteľné informácie ohľadom rizík súvisiacich s ochorením COVID-19, spôsoboch jeho prenosu, príznakov ochorenia a preventívnych opatreniach.

4.2 Za koordinovanú informovanosť je v ZSS zodpovedný riaditeľ⁵ alebo ním poverený zamestnanec. Náležitá informovanosť je dôležitá pre všetkých zamestnancov zariadenia, PSS ako aj ich rodinných príbuzných a známych. Zodpovedná osoba zabezpečí, aby informovanosť bola pre všetkých zrozumiteľná a dostupná.⁶

4.3 SARS-CoV-2 je respiračný vírus, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorčení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

4.4 Testovanie na prítomnosť koronavírusu SARS-CoV-2 sa môže realizovať aj preventívne. Samotné testovanie ešte neznamená, že niekto v ZSS je nositeľom vírusu.

4.5 Príznaky ochorenia COVID-19 sú najmä:

- *teplota nad 38°C* (pozor! u starších a imunitne oslabených PSS môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zväžiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- *kašeľ*,

³ Najmä Úradu verejného zdravotníctva SR

http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=250&Itemid=153
a Ministerstva zdravotníctva SR <https://www.korona.gov.sk/>

⁴ Všade tam, kde sa v texte používa pojem „zamestnanec“, myslí sa osoba mužského i ženského pohlavia

⁵ Alternatíva sestra, poverená sestra a pod.

⁶ Por. https://www.socia.sk/wp-content/uploads/2020/04/COVID_19_easyread_final.pdf

- *sťažené dýchanie* (tzv. dýchavica, PSS nevie dokončiť nádych – ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- *bolesť svalov*
- *únava*.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u PSS s oslabeným imunitným systémom, a to najmä:

- seniorov nad 70 rokov,
- PSS s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne ochorenia),
- PSS liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi.

4.6 Nakoľko súčasne s týmto ochorením prebieha aj každoročná sezónna epidémia chrípky a iných respiračných infekcií, je možné, že podobné príznaky môžu súvisieť aj s iným respiračným infekčným ochorením, preto je potrebné zachovať rozvahu a kontaktovať všeobecného lekára, alebo v prípade nejasností hygienika príslušného Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) a riadiť sa ich usmerneniami.

Článok 5

Prevenca šírenia vírusovej infekcie a ochorenia COVID-19

5.1 Všeobecné zásady šírenia respiračných chorôb

Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu) s infikovaným človekom alebo expozícii s vírusom. Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov, vrátane SARS-CoV-2, sú nasledovné:

- vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením;
- skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí;
- často si umývať ruky teplou vodou a mydlom (najmä pri priamom kontakte s chorými alebo izolovanými pri čakaní na výsledky v prostredí zariadenia sociálnych služieb alebo ich okolí); ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu;
- účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.

Dezinfekcia je v ZSS realizovaná v súlade s Prílohami č. 9 a 10 tohto dokumentu.

5.2 Umývanie rúk

5.2.1 Zamestnanci ZSS by si mali umývať ruky najmä:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,
- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným PSS.

Dôležité je nepoužívať spoločné uteráky, predmety osobnej potreby a dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo k ich kontaminácii a vetrať.

5.2.2 PSS ZSS by si mali umývať ruky najmä:

- po použití toalety,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- po návrate do vnútorných priestorov zariadenia z vychádzky (v areáli zariadenia),
- po manipulácii s odpadom a odpadovým košom,
- po návrate do ZSS z pobytu mimo zariadenia,
- pred a po návšteve nemocnice, lekára.

Dôležité je nepoužívať spoločné uteráky, predmety osobnej potreby.⁷

5.3 Prekrytie horných dýchacích ciest (tvárové rúška)

5.3.1 V súlade s nariadením hlavného hygienika SR je dôležitým preventívnym opatrením zákaz vychádzať a pohybovať sa na verejnosti bez **prekrytia horných dýchacích ciest (tvárové rúška)**, ktoré poskytuje bariérovú ochranu pred kvapôčkovou nákazou. Je dôležité, aby rúško bolo nasadené podľa pokynov výrobcu.⁸

5.3.2 Po použití by malo byť rúško odstránené uvoľnením šnúrok na zadnej časti (nikdy neodstraňovať rúško uchopením rúška jeho časťou pokrývajúcou tvár), gumičiek a zlikvidovať rúško ako infekčný odpad. Po odložení rúška do odpadu je potrebné vykonať hygienu rúk.

5.3.3 ZSS zabezpečí pre všetkých pracovníkov a PSS dostatočné množstvo ochranných rúšok.

5.3.4 Inštrukcie ohľadom adekvátneho používania rúšok v ZSS koordinuje sestra v zariadení HUMANITY-CSP Veľká Lehôtka, alebo ňou poverený pracovník.

5.3.5 Výnimky z nosenia rúšok budú starostlivo zvážené vzhľadom na aktuálny zdravotný stav PSS, v úzkej spolupráci odborných zamestnancov s danou PSS, jej rodinnými príbuznými a v prípade potreby aj s lekárom a inými osobami. O výnimkách z nosenia ochranných rúšok budú informovaní aj ostatní PSS a všetci zamestnanci ZSS.

5.4 Zákaz návštev a odporúčanie k obmedzeniu pohybu PSS mimo areálu zariadenia

5.4.1 Poskytovateľ sociálnej služby v zariadení poskytujúcom pobytovú sociálnu službu rešpektuje zákaz návštev a postupuje v súlade s Odporúčaním k obmedzeniu pohybu v pobytových zariadeniach sociálnych služieb v súvislosti s prevenciou šírenia ochorenia COVID-19.⁹

5.4.2 O týchto opatreniach informuje ZSS nasledovným spôsobom:

---

⁷ Ďalšie užitočné informácie:

http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4059:covid-19-dokladne-umyte-ruky-ochrania-zdravie&catid=250:koronavirus-2019-ncov&Itemid=153

⁸ Inštruktážny leták: http://www.uvzsr.sk/docs/letaky/Ruska_navod_letak.pdf a fakty o tvárovom rúšku http://www.uvzsr.sk/docs/letaky/Letak_fakty_o_rusku.pdf

⁹ Por. <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/odporucanie-k-obmedzeniu-pohybu-pobytovych-zariadeniach-socialnych-sluzieb-suvislosti-prevenciou-sirenia-ochorenia-covid-19.pdf>

- na závesnom oznamovacom systéme v novej časti budovy,
- stručnými oznamami na viditeľných miestach vo verejne dostupných priestoroch v zariadení,
- osobnou komunikáciou s PSS,
- elektronickou, telefonicou komunikáciou s ich rodinnými príbuznými,
- informovaním na svojom webovom sídle.

5.4.3 Pri komunikácii zákazu návštev a odporúčaní k obmedzeniu pohybu mimo areálu zariadenia je potrebné pri vysvetlení ich obsahu a dôležitosti použiť metódy a techniky sociálnej práce v oblasti komunikácie, a to v závislosti od fyzických a duševných možností a schopností konkrétneho PSS porozumieť týmto zákazom. Prijímatelia sú pritom povzbudzovaní k iným formám komunikácie so svojimi príbuznými, priateľmi a známymi (telefonicou, e-mailovou komunikáciou alebo prostredníctvom sociálnych sietí), aby sa zmiernili negatívne dôsledky ich izolácie.¹⁰ V ZSS sa naďalej budú vykonávať odborné aktivity, a to individuálne alebo v menších skupinkách (napr. 2-3 ľudia), pričom budú zachované preventívne hygienické opatrenia (použitie tvárového rúška, rukavíc). Ak tieto opatrenia majú vplyv na individuálne plány, programy sociálnej rehabilitácie resp. aj rizikové plány, odborní pracovníci¹¹ zodpovední za ich administráciu ich spolu s PSS a ďalšími zainteresovanými osobami vyhodnotia a následne aktualizujú.

5.4.4 V prípade, že PSS aj napriek jednoznačne a zrozumiteľne komunikovanému odporúčaniam k obmedzeniu pohybu mimo areálu zariadenia nie je ochotný toto odporúčanie rešpektovať, je potrebné ho vyzvať, aby v čase pohybu mimo priestorov zariadenia postupoval v súlade s nariadeniami Úradu verejného zdravotníctva, t. j. bez prerušenia používal ochranné prostriedky - rúško resp. iný spôsob zakrytia oblasti úst a tváre a rukavice a pri kontakte s inými osobami dodržiaval odstup minimálne 2 metre.

5.4.5 Veľmi dôležité je v ZSS počas nebezpečenstva šírenia ochorenia COVID-19 dodržiavať zakázať návštev.

5.4.6 V prípadoch, že bola potrebná hospitalizácia PSS, po návrate do ZSS je umiestnený v samostatnej izbe.

5.5 Ochranné pomôcky

5.5.1 ZSS je povinné plniť ochranné preventívne opatrenia a bezplatne zabezpečiť a poskytovať ochranné pracovné pomôcky ako aj ochranné pomôcky pre prijímateľov sociálnej služby. Zodpovednosť v ZSS za toto opatrenie nesie riaditeľ zariadenia s vedúcimi úsekmi¹². Evidenciu o poskytnutí ochranných pomôcok vedú vedúci úsekov.

5.5.2 V prípade nedostatku ochranných pomôcok, zodpovedná osoba bezodkladne požiadala o výpomoc na príslušnom vyššom územnom celku.

¹⁰ Ďalšie inšpirácie: https://www.rpsp.eu/wp-content/uploads/2020/04/Podpora-prijimatelov_final.pdf

¹¹ Sociálny pracovník, kľúčový pracovník a pod.

¹² Môže byť aj riaditeľ, sestra...

5.6 Preventívna kontrola zdravotného stavu PSS

5.6.1 Každé ráno službukonajúca sestra bude kontrolovať zdravotný stav PSS – príznaky respiračného infektu. Vo večernom čase (18:00 – 20:00) bude službukonajúca sestra opätovne kontrolovať zdravotný stav PSS – príznaky respiračného infektu.

5.6.2 V prípade, že bude PSS ZSS vykazovať akýkoľvek klinický príznak respiračného infektu, službu konajúci personál primárne kontaktuje ošetrojúceho lekára, ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RUVZ pre určenie ďalšieho postupu.

5.7 Preventívne opatrenia pri prijímaní nových PSS

5.7.1 V záujme ochrany života a zdravia PSS v ZSS a bezpečnosti poskytovanej sociálnej služby je možné prijímanie iba fyzickej osoby, ktorá je v ohrození života alebo zdravia a je odkázaná na bezodkladné poskytnutie sociálnej služby, a to

- z prirodzeného domáceho prostredia, ak absolvovala 14 dňovú preventívnu karanténu na určenom karanténnom mieste¹³ a potvrdením negatívneho výsledku z odobratého biologického materiálu (výter z orofaryngu) na COVID-19. Pri nástupe do zariadenia sociálnych služieb sa preukáže potvrdením o zdravotnom stave a o tom, že mu bola ukončená karanténa.
- zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, po ukončení hospitalizácie, budú PSS odobraté a laboratórne vyšetrené dva výtery z orofaryngu v minimálnom odstupe 24 hodín v zdravotníckom zariadení, kde bol liečený pre inú diagnózu ako COVID-19. PSS môže byť prijatý do zariadenia sociálnych služieb až po dvoch negatívnych laboratórnych výsledkoch na detekciu COVID-19, v minimálnom odstupe 24 hodín.

Článok 6

Opatrenia v prípade podozrenia na respiračnú infekciu a v prípade návratu zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti

6.1 V prípade ochorenia je základnou prevenciou šírenia vírusu **izolácia chorého a zabránenie jeho kontaktov** pred, ako aj po vypuknutí ochorenia v období jeho nákazlivosti (t. j. 14 dní resp. podľa usmernenia lekára).

6.2 Osoby s akútnym respiračným ochorením by mali dodržiavať respiračnú hygienu – dodržiavať dostatočnú vzdialenosť od iných osôb, zakrývať si ústa a nos vreckovkou alebo papierovým obrúskom.

6.3 Osoba, s ktorou má ZSS uzatvorenú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a bola jej poskytnutá zdravotná starostlivosť v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, môže byť opätovne prijatá do ZSS až po splnení opatrení - „Zabezpečenie ochrany PSS a personálu zariadení sociálnych služieb počas pandémie Koronavírusu“.¹⁴

PSS je priamo v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti testovaný na COVID-19. PSS budú odobraté a laboratórne vyšetrené dva výtery z orofaryngu v minimálnom odstupe 24 hodín v zdravotníckom zariadení. PSS môže byť prijatý do zariadenia sociálnych služieb až

¹³ Postupuje sa v zmysle Usmernenia https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/usmernenie-k-planu-testovania_270420-2.pdf

¹⁴ <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/zabezpecenie-ochrany-klientov-zss-personalu-zss-pocas-pandemie-covid-19-k-21-4-2020.pdf>

po dvoch negatívnych laboratórnych výsledkoch na detekciu COVID-19, kde absolvuje preventívnu 14 - dňovú karanténu.¹⁵

Článok 7

Riešenie situácie s výpadkami pracovníkov

7.1 V ZSS je dôležitá intenzívna podpora jeho vedenia, rovnako všetkých pracovníkov, osobitné oceňovanie ich práce. Za účelom zmiernenia psychických a iných negatívnych dôsledkov krízovej situácie je im sprostredkované poskytovanie externej psychologickej alebo supervíznej podpory.

7.2 ZSS podľa možnosti pristúpi k diverzifikácii (rozčleneniu) zamestnancov, čo znamená, že budú pracovať podľa rozpisov služieb len v jednej časti zariadenia.

7.3 Pred nástupom do práce sestra meria teplotu každému zamestnancovi, a to ešte pred vstupom do budovy ZSS. V prípade zvýšenej teploty nie je umožnené zamestnancovi vstúpiť do budovy ZSS. Tento je povinný kontaktovať svojho lekára za účelom posúdenia zdravotného stavu. Zároveň zamestnanci podpisujú čestné prehlásenie, že nemali osobný kontakt s osobou v karanténe, príp. s osobou s cestovateľskou anamnézou a nemajú žiadne príznaky ochorenia COVID-19.

7.4 V prípade výpadku takého množstva zamestnancov, že by nebolo možné zabezpečiť chod prevádzky ZSS, nahlási riaditeľ príslušnému Okresnému úradu nedostatok personálnych kapacít v štruktúre podľa druhu najnáročnejšej činnosti, ktorú vykonávajú. Okresný úrad koordinuje a organizačne zabezpečuje dopĺňanie personálnych kapacít.

7.5 Pri riešení nedostatku personálnych kapacít spolupracuje ZSS s miestnou samosprávou.¹⁶ V prípade potreby riaditeľ požiada mesto o poskytnutie dostupných personálnych kapacít na zabezpečovanie obslužných činností.

7.6 Uznesením vlády SR č. 169 z 27. marca 2020 sa ukladá zamestnancom pracovná povinnosť a zákaz uplatnenia práva na štrajk. Uložená pracovná povinnosť sa vzťahuje výlučne na zamestnancov, ktorí zabezpečujú výkon zdravotnej starostlivosti v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti.¹⁷ Zamestnanec, ktorému bola uložená pracovná povinnosť je povinný:

- zotrvať v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnoprávnom vzťahu, ak jeho zamestnávateľ plní opatrenia hospodárskej mobilizácie a fyzická osoba je vopred určená na plnenie úloh hospodárskej mobilizácie,
- vykonávať iný ako dohodnutý druh práce alebo na inom mieste, ak jeho zamestnávateľ plní opatrenia hospodárskej mobilizácie a fyzická osoba nie je vopred určená na plnenie úloh hospodárskej mobilizácie,

¹⁵ Ak zariadenie nemá možnosť tohto prijímateľa po dobu 14 dní izolovať (napr. zariadenie rodinného typu), absolvuje karanténu na karanténnom mieste určenom mestom alebo VÚC. Por.

https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/uvzsr/usmernenie-k-planu-testovania_270420-2.pdf

¹⁶ Príslušnou mestom.

¹⁷ Núdzový stav sa vzťahuje na všetkých registrovaných poskytovateľov, ktorí pobytovou formou poskytujú nasledovné druhy sociálnych služieb: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie.

- plniť pracovnú povinnosť na mieste a v rozsahu uloženom v príkaze, ak jeho zamestnávateľ neplní opatrenia hospodárskej mobilizácie a fyzická osoba nie je vopred určená na plnenie úloh hospodárskej mobilizácie.)

Článok 8

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u zamestnanca

8.1 Inkubačná doba ochorenia COVID-19 je od 2 – 14 dní. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli vystavení kontaktu s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19, majú byť bezodkladne izolovaní v domácom prostredí počas 14 dní od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

8.2 Zamestnanec ZSS je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný telefonicky** informovať riaditeľa ZSS.

8.3 Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého **má kontaktovať najskôr telefonicky** a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť ochorenia COVID-19. O prípadnom nariadení karantény, t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ, ktorý je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená.

8.4 V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

8.5 V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca sú v ZSS izolovaní všetky ostatné osoby, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucídneho dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu prevádzkového poriadku ZSS a usmernenia pracovníka RÚVZ. Ak RÚVZ nerozhodne inak, postupuje sa podľa „Protokolu postupu v prípade podozrenia nákazy v zariadení“ (**viď Príloha č.2**).

Článok 9

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u PSS

9.1 V prípade, ak je podozrenie na ochorenie COVID-19 u PSS, je zodpovedným zamestnancom ZSS kontaktovaný ošetrojúci lekár (všeobecný lekár pre dospelých), ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ podľa miestnej príslušnosti.¹⁸

9.2 V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z vírusového ochorenia COVID-19, ale rozhodne, že chorý PSS nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby, ktorý odoberie aj vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19,

¹⁸ Uvedie sa konkrétny RÚVZ.

tak je v ZSS chorý PSS zabezpečený v prísnej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka RÚVZ. V starostlivosti o tohto PSS sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie. Izba s izolovaným PSS/pacientom je označená ako **infekčná** z dôvodu, aby boli zamestnanci jasne informovaní o potrebe dodržiavania režimových opatrení, bariérovej ošetrovacej techniky a dôslednom používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len „OOPP“).

9.3 V prípade, že ide o PSS s potvrdeným ochorením COVID-19, je povinný používať ochranné rúško, ak ho daná osoba toleruje. Použité rúška sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označenej ako **biologický odpad** alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa má pravidelne vynášať za prísnych podmienok, ktoré nedovolia kontamináciu okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne bude tento materiál zlikvidovaný podľa prevádzkového poriadku zariadenia, ktorý musí obsahovať postup zberu a likvidácie odpadkov z hľadiska ich charakteru (biologický, ostrý, komunálny a pod.).

9.4 Personál je vybavený jednorazovými pomôckami určenými pre prácu s PSS so suspektným (podozrivým) alebo s potvrdeným ochorením COVID-19. V prípade, že ich ZSS nemá k dispozícii, žiada o ich zabezpečenie príslušný vyšší územný celok.

9.5 Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie chorého PSS sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa). Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú ochranu personálu, musí byť PSS v spolupráci s RÚVZ prevezený sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

9.6 Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých PSS, ktorí prišli s chorým PSS do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa poskytovateľ riadi odporúčaním RÚVZ. Ak RÚVZ nerozhodne inak, postupuje podľa „Protokolu postupu v prípade podozrenia nákazy v zariadení“ (**viď Príloha č. 2**).

9.7 Personál je o jednotlivých postupoch vzdelávaný podľa vnútorných predpisov a pokynov RÚVZ.

Článok 10

Dočasné karanténne (izolačné) miestnosti

10.1 V ZSS je potrebné z dôvodu ochrany ostatných PSS aj zamestnancov pristúpiť k vytvoreniu dočasných karanténnych miestností (určené pre PSS prepustených z nemocnice bez podozrenia na ochorenie COVID-19 alebo pre PSS prepustených z nemocnice, ktorí vykazujú príznaky ochorenia COVID-19, ale neboli na ochorenie testovaní) a k vytvoreniu dočasnej izolačnej miestnosti pre PSS s potvrdeným ochorením na COVID-19.

10.2

- Zriadili sme 1 izolačnú miestnosť DSS, 1 izolačnú miestnosť DP a 1 izolačnú miestnosť v útulku,
- v prípade nariadenia rozsiahlejšej izolácie PSS sme vytvorili 1 uzatvorené oddelenie vhodné na izoláciu, spolupracovať sa bude podľa pokynov RUVZ Prievidza, ktorý nás bude koordinovať,

- pre zamestnancov, ktorí budú vykonávať nepretržitú službu je zabezpečených 6 miestností na oddych (4-DSS,1-DP, 1-útulok), pre ktorých sú pripravené matrace, vankúš, paplón, deka, obliečky na posteľnú bielizeň, uterák a žinky na osobnú hygienu. Na oddeleniach sa nachádzajú sedačky v spoločenských miestnostiach, ktoré je taktiež možné využiť na oddych pre potreby zamestnancov, tak ako to v danej situácii a podľa potreby vyhodnotí zamestnanec v nepretržitej krízovej službe.

Karanténne miestnosti sú vytvorené v spolupráci s lekárom a v prípade potreby aj s RÚVZ. V prípade výskytu ochorenia COVID-19 sú tieto miestnosti označené ako „Izolačná miestnosť COVID-19“.

10.3 V prípade potreby bude podľa odporúčaní RÚVZ spracovaný plán tzv. reprofilizácie lôžok v ZSS, t. j. vytvorenia izieb, miest, oddelenia pre izoláciu pre prípad nariadenia rozsiahlejšej izolácie v zariadení. Ak taká situácia nastane, postup bude detailne koordinovaný s RÚVZ. Krízový tím ZSS pripraví plán prechodného preskupenia PSS a vytvorenia minimálne 2 tzv. izolačných miestností so samostatným WC, prípadne kúpeľňou (ak to je možné).

Článok 11

Manipulácia s odpadom

11.1 Všetok odpad, s ktorým bola nakazená osoba v styku, vrátane použitých vreckoviek, inkontinenčných podložiek a ďalších predmetov znečistených telesnými tekutinami, má byť vložený do plastových vriec na odpad a zviazaný. Plastové vrecia, ktoré sú používané pre tento druh odpadu, musia mať maximálny objem 0,1 m³ a silu minimálne 0,1 mm. Tento odpad je povinnosť zatriediť do kategórie nebezpečný a v súlade s legislatívou s ním nakladať. Pri narábaní s týmto odpadom sa musia používať OOPP.

Článok 12

Zloženie krízového štábu, činnosti služby v prípade krízového režimu a dôležité kontakty

12.1 Za účelom zabezpečenia preventívnych, a v prípade potreby aj represívnych opatrení v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 v ZSS, ako aj zabezpečenia realizácie plánu krízových opatrení, riaditeľ ZSS menuje vybraných zamestnancov za členov krízového tímu. Zoznam členov krízového tímu tvorí **Prílohu č. 1** tohto metodického pokynu.

12.2 V prípade potreby budú do pracovnej skupiny prizvaní aj iní zamestnanci ZSS, prípadne externí odborníci. vytvorili sme zoznam zamestnancov s ich aktuálnymi telefónnymi číslami, ktorí nastúpia v prípade karantény do práce a zotrávajú v krízovej službe (nepretržitý pobyt v objekte – **vid' Príloha č.3**).

- z uvedeného zoznamu budú k slúžiacim zamestnancom povolaní ďalší 3 zamestnanci v DSS, 1 zamestnanec v DP a 1 zamestnanec v útulku do krízovej služby,
- zamestnanci, ktorí nebudú s uvedeného zoznamu povolaní do služby, sú k dispozícii v prípade ďalšej potreby zabezpečenia krízovej služby,
- pre krízový pobyt v zariadení odporúčame si zobrať so sebou: hygienické potreby, lieky pre osobnú potrebu, pohodlné oblečenie na viac dní, mobilný telefón s príslušenstvom.

- 12.3 Poverení zamestnanci zredukujú činnosti na minimálny rozsah tak, aby v krízovej službe zvládali fyzicky aj psychický nápor,
- vykonávajú sa základné opatrovateľské a ošetrovateľské úkony a také úkony, ktoré sú nevyhnutné na zachovanie zdravia a života PSS,
  - voľnočasové aktivity nie je nevyhnutné vykonávať, je však potrebné udržať PSS v komfortnej zóne,
  - podľa pokynov RÚVZ je možné využiť uzamykateľný externý priestor na pobyt PSS vonku – len na základe príslušných povolení,
  - zamestnanci v krízovej službe sú v pravidelnom dennom telefonickom kontakte s krízovým štábom a to podľa potreby,
  - zamestnanci na sociálno-zdravotnom úseku v krízovej službe budú pracovať v 12-hodinových službách, môžu sa však dohodnúť na výkone služby operatívne tak, aby zvládli náročnú situáciu a mali všetci rovnomerný priestor na oddych. V dennej službe budú 4-zamestnanci v DSS, 1-zamestnanec v DP a 1-zamestnanec v útulku, v nočnej službe budú 2-zamestnanci v DSS, 1-zamestnanec v DP a 1-zamestnanec v útulku,
  - stravovacia prevádzka pracuje v krízovom režime, strava sa varí podľa (vid' Príloha č.6),
  - kuchári môžu prichádzať a odchádzať do zariadenia, servíruje sa tak, že sa jedlo naloží na príručný vozík, ktorý umiestnime do vestibulu zariadenia tak, aby s nikým neprišiel do kontaktu. Po opustení priestoru telefonicky bude upovedomená služba o umiestnení jedla. Po odobratí jedla vráti služba vozík s riadom späť do vestibulu, opustí priestor a upovedomí o tom telefonicky kuchára. Taniere a príbor sa umýva v kuchynke oddelenia zamestnancami, ktorí sa starajú o PSS. Kuchár poumýva a vydezinfikuje len riad, ktorý vydal na vozíku a dezinfikuje aj vozík.
  - upratovacie a čistiace práce v krízovom režime bude zabezpečovať 1-zamestnankyňa, chod pracovne, ktorá je umiestnená mimo krízový režim, budú zabezpečovať 2-zamestnanci,
  - údržbu a opravy v interiéri zariadenie v krízovom režime bude zabezpečovať 1-zamestnanec, autodopravu, nákupy, údržbu a opravy v exteriéri zariadenia zabezpečí tiež 1-zamestnanec.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Metodické usmernenie je záväzné pre všetkých zamestnancov, ktorí sú povinní sa s ním preukázateľne oboznámiť.
2. Kontrolou jeho dodržiavania a realizovania je riaditeľ zariadenia a poverení a zodpovední vedúci zamestnanci.
3. Metodické usmernenie pri spracovaní vychádza z odporúčaných postupov Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, usmernení Úradu verejného zdravotníctva SR, Hlavného hygienika SR, príkazov a dodatkov predsedu TSK, pre poskytovateľov sociálnych služieb, dokumentu spracovaného prof. PhDr. ThDr. Andrejom Mátelom, PhD a Bc. Ninou Kadličekovou z Inštitútu sociálnych a zdravotných vied, s. r. o., ktorý bol upravený a doplnený na konkrétne podmienky zariadenia HUMANITY- CSP Veľká Lehôtka, Prievidza.

Rozdeľovník a umiestnenie:

- Výtlačok č.1: riaditeľ /kancelária riaditeľa/
Výtlačok č.2: vedúca soc.- zdrav. úseku /kancelária vedúcej soc. – zdrav. úseku/
Výtlačok č.3: zdravotná sestra / sesterská miestnosť v starej budove/
Výtlačok č.4: HUMANITY- CSP, Odbojárov 6, Prievidza /sesterská miestnosť/
Výtlačok č.5: Útulok, Nábr. Sv. Metóda 16, Prievidza /administratívna miestnosť/

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Zoznam a kontakty členov krízového štábu a iné dôležité kontakty

Príloha č. 2 Protokol postupu pre prípad podozrenia ochorenia COVID-19 v zariadení

Príloha č. 3 Aktuálne telefónne čísla na zamestnancov HUMANITY-CSP Veľká Lehôtka , ktoré budú použité v prípade potreby.

Príloha č. 4 Aktuálne telefónne čísla na rodinných príslušníkov PSS , ktoré budú použité v prípade potreby.

Príloha č. 5 Psychologickú krízová intervencia (starostlivosť) pre kontakt s PSS a rodinnými príslušníkmi PSS.

Príloha č. 6 Krízový jedálny lístok.

Príloha č. 7 Aktuálny rozpis terapií PSS.

Príloha č. 8 Aktuálne telefónne čísla na praktických lekárov PSS .

Príloha č. 9 Záznam z výkonov preventívnych opatrení k zabráneniu šírenia ochorenia COVID-19 s použitím dezinfekčných prostriedkov (upratovačka)

Príloha č. 10 Záznam z výkonov preventívnych opatrení k zabráneniu šírenia Koronavírusu s použitím dezinfekčných prostriedkov (personál ošetrovateľského a opatrovateľského úseku)

Príloha č. 11 Organizácia zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb